¶ GRAMMATICES Primæ partis liber primus Roberti v v. L. L. nuperrime recognitus.

¶ De nominum generibus

¶ Ad florētissimū iuictissimūq; principē Henricū octauū Regē Anglie &c. Roberti v vhi. supplicatio.

Sanguine troiugenum claro de stemmate princeps
Henrice, Anglici gloria prima soli
Ecce tuā infestat pubem fera dira Britannam.
Grammaticen vatis dilaceratq; tui
Consule diue pio studio, rex magne labori.
Edgarus vt fias, ora retunde lyci.

HVMILIABIT CALVMNIATOREM.

¶ Ad florentissimum et inuictissimum principem
Henricum octauum regem anglie et
Francię. &c. Roberti VV. L.
hexastichon dedi-
catorium.

Cæsarei specimen lauri decor vnę triumphi
Phebęa vt lampas, septrigerumq; nitor
Eccetuus vates dat opus tibi iure sacrandum
Subduce te laurus militat vsq; cliens.
Nec criticos metuet Momos, nec Rhinocerōtes.
Celsis cum titulis sit redimita tuis.

DE GENERIBVS NOMINVM.

Primo de nominibus masculini gñis.

Omne dei proprium petit hic, maris, angeli, et illud

			vt Michael/lucifer
vt Jesus/esther		vt Adam.	belzebub
Emanuel. ꝛc.	.l. nomẽ	.i. viri.	tã boni ꝙ mali. .l. nomẽ
tũnus pontifex	q regnũ possidet	patet dicitur	deus maris.
vt papa põtifex.	rex.	abbas. vt deus angelus.	Neptunus.

Quod sextum gestat, pictam formamq; virilem.

¶ Notãdum idẽ nomen qñq; esse proprium et appellatiuum sub vario pleriq; gñe/ nam tuba regis Mauroꝝ ꝓpriũ masculinũ est/ Juba ꝓ crine in collo equi aut leonis femininum/ sic felix/ clemens.

¶ Genera tribus modis noscuntur. Significatione vt Joannes est masculini gñis quia marem significat. Terminatione vt vulpes est feminini gñis quia terminatur in es. Authoritate vt Talpa aliquando est masculini gñis quia Virgi. dixit Talpe oculis capti/ puerilis est ratio Petrus est masculini gñis quia ꝓponitur ei hic. Nam cur ei hic ꝓponitur? nonne quia est masculinũ? videor ne ignorantie circulũ? dicergo Petrus est masculinũ quia est ꝓpriũ nomen viri et cetera. Talpa est dubiũ quia in diuerso gñe reperitur nõ ꝓpter sexus discretionem.

Et si in euangelio legitur Inuenimus messiam quod interpretatur christus/ et alibi. Tu vocaberis cephas qđ est Petrus Ne iudices hec propria messias et cephas esse neutrius generis quia interpres dixit quod/ nã illud relatiuũ referẽ nõ ad rem sed ad vocabulũ illud materialiter positũ intelligẽdo qđ. l. nomẽ siue vocabulũ messias. ¶ Nota deorũ et deaꝝ sepe capiuntur ꝓ rebus quibus ꝓesse creddebantur vt bacchus ꝓ vino/ venus ꝓ amore/ vulcanus ꝓ igne/ mars ꝓ bello/ minerua ꝓ sapiẽtia/ nereus ꝓ mari/ tellus ꝓ terra/ lar ꝓ domo/ terminus ꝓ limite aut palo nec ob hoc genus variant.

	vt hic curas	flauius
vt hic Januarius	hic boreas	Italie.
hic apulus.	hic auster.	vt hic tibris.

Hic poscit proprium mensis, venti, fluuiiq;

¶ Nomen fluuij est masculini gñis vt hic Tybris sequana lisa tenera Allia/ garũna patragius/ albula/ nar/ turia. Martialis li. xi. Cui rector aquarum albula nare gerus per secta tendit iter. Virgilius. Sulphurias. Nar albus aquas. Lucanus in bi. Et damnata diu Romanus allia fascis. Claudianus. Floribus et roseis fomolus turia ripis. Salustius. Castra hostium apud luceronẽ capta/ et prelũ apud flumẽ turia. Styx et lethe semper feminina sunt/ q; paludes esse dicunt potius ꝙ fluuij. sic aterhusa q; fons est et ad nympham poete respicũt/ plura declarabuntur in regula sequenti.

Albula.
Nar.
Turis.
Styx.
Lethe.
Aterhusa.

Communis propriũ quandoq; petit genus apte

¶ Nomẽ minus cõmune quandoq; respicit genus superioris vel cõmunioris/ vt bubo est masculini generis vt sermo. Ouidius. Ignauus bubo dirũ mortalibus omen/ Magis cõmune vel superius anis/ est feminini generis sic dicimus magna bubo q; intelligitur anis. Virgilius. iij. Eneidos. Solaq; culminibus ferali carmine bubo Sepe queri. In hunc locum Seruius enucleat dictam regulam ꝙ quam inuenies melius ꝙ inuenienda premitur.

¶ Secõdo per hãc regulã noia mõtiũ in diuerso genere interim leguñ vt olla mõs Thessalie est femininj gñis vt penna/ nausa. ꝛc. Papinius. iij. Thebaidos ſ quando

binalem orthozin ⁊ Arctoe gelidum caput inflitit olle. Item libro. ix. Semifer neve talis ceraunus ab olla interdum masculini reperitur quia intelligitur mõs. Ouidi⁹ in Ibin. Vtq; dedit saltus e summo thessalus olla. Sic et alia q̃dam ibidem plurima qua flãma fit annus erna vomit. Idem alibi. Paruoq; in tempore nudus arboris orthozis erat. Pelion solũ. Est neutri generis q; dicitur vñ Pelion ¶ Tertio per hanc regulam noia fluuiorum feminea inueniuntur quia intelligitur aqua/nec inuentis tantum brannir vt albula. i. tyberis. Ouidius. iij. fastorũ Claut ger et tanto est albula pota deo. Caxton fluuij nomen femineum est apud strabonẽ libro. viij. Nonnun⁹ fluuiorum noia neutra sunt quia intelligitur per hanc regulã superius flumen. Lucanus li. iiij. Et tepidum in moles zephiros exurrit iader/nõ quod iader ũt generis neutri sed retulit ad flumen tepidum /fluuius est in Adriatico mare fluens. Cicero li. iij. ad Atticum. Nar posuit neutrũ dicens lacus velinus in tertio montẽ in nar defluit. Sic fluuiorum noia Mulucha/Turia/et Muthul/nec tera leguntur testes sunt dimus Augustinus et Festus Ful. vetustissim⁹ grãmatic⁹.
¶ Quarto per hanc regulam fabularum noia sunt feminini generis quia intelligit̃ superius fabula vel comedia vel tragedia/ idq; adeo licet vt Antonius nebrissensis vir undecunq; doctissimus neget recte in alio genere locari. Teren. Quem transtulit in eunuchum suam. Quintilianus varij thiestes cuilibet grecorum cõparanda est. Quum autem Iuuenalis dixit/scriptus et in tergo nondum finitus orestes ad hominem respexisse videtur / vt apud Suetonium interrogatus Augustus quidnam aiax suus ageret/dixit eum in spongiam incubuisse. Fuit autem aiax tragedia quã de aiace componebat Augustus.
¶ Quinto nomina nauium per hanc regulam sunt generis femnini/quia eius generis est superius nauis Virgilius. v. Eneidos vbi Seruius hanc regulã declarat Centauro inuehitur magna vir ausum dicere pro naui Centauro magno hinc etiam reduci possent vrbium et gemmarum noia/sed suo loco manifestabuntur.

¶ De vario gñe & flexu Cherubin & Seraphin.

.s. dant .s. numerus.

Hic cherub atq; seraph, quorum pluralis in im fit,

vt in plurali hi vel hec cherubim ⁊ seraphim indeclinabilia.

Hieronymus ad furiam/hec sunt duo seraphim ter glorificantia trinitatem.

Hi simul hæc inflexa dabunt cherubim seraphimq;

vt in plurali hec cherubin hec seraphin indeclinabilia.

pro choro angelorũ vnde quotidie in missa dicit̃ btã seraphin socia exultatione concelebrant.

Plurali tantum dant hæc cherubin seraphinq;

virgo dei-para vt maria

vna est er furijs infernalibus vt hec Alecto

.i. mulieris .s. nomen vt Clio.

Hæc muliebre petit proprium musæ furiarum

Tres sũt furie infernales Electo/megera ⁊ tisiphone.

.i. illa que parturientiũ curã hz. hec obstetrix

etiã dearũ noia vt Juno diana/nimpharũ vt Clio/nimphaꝝ vt galathea / egleonais/harpiaꝝ vt Celeno/charitum vt Aglaia/parcharum vt Cloto.

que futura predicit. vt hec saga

Et quoduis nomen sexum signans muliebrem.

vrbs Italie

arbor regina vrbiū regio europe
q̄dam ⁊ totius Ita- a candore Insula vicina
vt hec lie caput. populi dicta. laino.
laurus hec Roma hec gallia vt hec andros.

Arbor,& vrbs,regio,dant hæc sic insula queuis

arboris nōmē

gen⁹ pri- aut pori⁹ locus
olea nq̄ spin⁊ platanus con arbor odorife-
fluuiatilis. referti̇ fit. ſtus. ra ⁊ gummi.

Hic oleaster habet spinus platanon,dabit hoc thus

est quer- est arbor cuius lignum tenuissimum
arboris species cus duris- est et inter corii calciamentorū sub-
nomē. sabicis. sima. tur.

Ac acer,atq̄ siler,robor vult suber hic hoc ve

arbor est ñ thus producit ⁊ est
etiā mons inter arabes ⁊ phe- arbor arbor q̄dam q̄ cyparissus
nices excelsas arbores habēs q̄ et pi- et per funerisum corpes-
⁊ interpretatur cādidatio er nea dici- sus deinde cōuersione p/
quo oriontes fluuius oritur. tur. sētis gen⁹. inu/cupressus dicit.

Hic aut hæc libanus,pinus,rubus,atq̄ cupressus

et hec nomina libanus et rubus dubij generis sunt/sed pinus et cupressus nunc feminina nunc masculina prolati sunt ab Ennio/ratus tamen masculinū est sic rubus rectius masculine proferetur.
apud probū grāmaticū spine. apud Priscianū.

Hic vepres simul hi vepres sic hæc lego vepres

et Ouidius.v. Meta. Aut lepori q̄ vepre latens et inde vepreculā. Cicero p sexto vt illa et vepreculis extracta.
spina qō a tangentibus
q̄ primū sentiatur vt scribit Ascentius.

Hæc sentis simul hi sentes tu flectere possis

¶ Exceptiuncule de propriis locorum.

vrbs in etruria liceat singulari
volscorum vrbs inde veiēs/tis. metropolis syre ter aliqñ hec
fuit.hinc gabini et veientanus gallie que ⁊ hierusalē susa hec hiero
incole a/um. vrbs dicitur. solima legam⁹
vt hi gabii/orū. veii/orum parrhisii. vt hec solima. hec susa hec hyla.

Omne loci proprium sit in i,mas : sed per a neutrum

Armenie ciuitas oppidū ⁊ mōs vbi Mi- oppidū in bruciis pelignō
hec artaxata/orum. chael archāgelus visitur. regionis Ouidij patria.

Plurali tantum,dant hic Acragas quoq̄ sulmo

oppidum ab
apud apō pisi vicus Alexandro oppidū oppidū turcie
Sillū.ciarū. Italie vmbrie. creanū.

Hoc dant cere nepet,cim Zeugma reate vel ispal

Detus oppidū ītis

ītis	Ro.ib.nullis pal-	ensis	ītis Ale-	ītis
Italie.	sunis.	Hispanie.	nensis.	grecie.

Prænestе & Tybur, Suthul, Gaddir, Bogud, Argos

¶ Gaddyr ciuitas Hispanie opulentissima in gaditibus q̄ olim alij tartessum appellabant ꝯ huius femineū est natura/figurate neutrū. Salustius li. historia. Tartessum ciuitatē quā nūc Tyr mutato noīe gaddyr habent.

ītis Italie	Insule nomē.	ītis Asie.

Hic aut hoc Anxur hic aut hæc lesbos Abidos.

¶ De nominibus herbarū fruticū: et partē fructū vel materiam significantibus.

.s. nomen.

Herbam, vel fruticem, quod signat materiam ve
Fructum vel partem, pro voce genus dabit aptum

¶ Nota q̄ significant herbā vt hic thimus hec labanotis. Aut fruticē vt hec mirica hoc viburnū/hoc ilex/vel materiā vt hoc lignum/hoc subere/aut fructū vt hec nux castanea/glans ficus/vel partē arboris vt hic ramus hoc folium/hoc frons frondis sumunt genus pro varietate vocis.

¶ De nominibus neutrius generis.

Seruus vel seruꝰ.	Fluuius gallie			
hoc mācipiū	Bretiam hic		hec philema	
q̄ vel que	rhenus vt vult	oppidū in-	hec glicerium	
scortatur	Suminta	tra veros	hec anastachiū	hic pegnius
hoc scortum.	hoc rhenū	hoc ceruicalium.	hec dotium.	hic dinacium

Vm petit hoc, ni sit propriū muliebre maris ve
Litera, sic quicquid pro sola voceq̄ sumptum
Neutrius generis fertur, simul inuariatum

Kirieleyson.

¶ Per hanc regulam etiam sic loquimur pulchrum bñdicamus/paschale kyrie eleyson et est oratio syllabarum septē significans dñe miserere. Non libenter dixerim legi bnum miserere mei deus/duo deprofundis/sed legi semel miserere/bis deprofundis/legi orationem dñicā bis non duo pater noster/salutationē angelicam non ave maria/symbolum apostolorū non credo in deum.

Hic simul hæc polcit, sexum quod signat vtrūq̄

¶ Omne nomen sub vna terminatione viro et femine datū/est ceis ḡris vt exul qui vel que exulat/auriga q̄ vel que currum agit/ydolatra qui vel q̄ falsos deos adorat homicida qui vel q̄ hominē occidit/macedo qui vel q̄ in macedonia nascit/sic Saxo Bruto/Frislo. ꝛc. sed melius dicimus frisius frisia dixi sub vna terminatione q̄ vbi diuerse sunt terminationes diuersa sunt genera vt hic Gallus hec Gallia/hic poeta hec poetris vel poetria et cetera/manciplum et scortum neutri generis sunt per

regulã prius dictam. Idem petit hoc. ac. Haller et aquila et similia communis generis non sunt sed epicena quia sub vnico articulo vtrũq; sexum significant.

¶ De commune trium generum.

Is qui habet quandam fallendi appetentiam vt hic et hec et hoc fallax	quasi prouidẽs interdũ sapiẽs vel scies dicit. prudens.	extra cor. q̃ sine corde. hoc est aio quo sapiũt excors.

Vnam quod vocem dat mobile, sit genus omne

ad numerũ referrtur
totus ad quãtitatẽ
vt hic et hc omnis. et hoc omne.

Quod binas, prior hic dat et hæc, hoc posterior vult

.s. bos. .i. masculini generis.

Quod tres, prima maris sit, fæmineiq; secunda
Tertia neutralis romanus sit tibi testis
Mobile pro fixo tacitum si subsit habetur
Eius cum tacito generis semperq; erit illud
Quod si non tacitum subsit neutri gñis sit

¶ Adiectiuum per se positum propter aliquid perpetuo subauditũ putat esse substantiuum eius generis cuius est subauditũ/vt molaris substantiuũ est quia intelligit dens vel lapis. Torrens quia cum sit natura adiectiuum intelligitur masculinum flumius/est autem torrens fluuius per pluuiam congregatus/qui in estate plerũq; siccatur/adiectiue dicimus torrentia flumina/torrens oratio. i. vehemens et impetuosa/comparatur vt torrens torrentior torrentissimus/per hanc regulam. Oriens et occidens masculina sunt et sumuntur pro regione orientali et occidentali. Item profluens et confluens per hanc regulam masculina sunt/est autem profluens vbi fluuius oritur/confluens vbi duo flumina inuicem occurrunt. Sic multa in is ad hanc regulam sunt referenda vt Maxillaris. s. dens/Anularis. s. digitus/ Annalis. s. liber/raretenter singulariter lectum / Pugillaris. s. calamus/Consularis. s. vir qui consul fuit/aut consulatu dignus/Cardinalis. s. vir precipuus circa quẽ fides christiana vertitur/virtus cardinalis. i. principalis/ Officialis. s. vir / Jugalis. s. equus aut bos qui iugum habet/adiectiuum est si dicas vinculum/ Jugale. i. copula matrimonij/ ritualis ritum eundem petens. i. vir eandem amans. Natalis. i. pocus castratus adiectiuum est si dicas natalis ramus/ Natalis scilicet dies. Item per eandem regulam femenina sunt continens et consonans. Continens id est terra illa continens infra oceanum/Consonans id est littera que cum vocali iungitur sic nihil subauditur erit neutri generis vt antecedens. i. oratio aliam inferens consequẽs id est oratio ex alia illata.

Moralis. Torrens. Maxillaris Anularis. Annalis. Pugillaris Consularis Cardinalis Officialis. Natalis.

¶ De nominibus promiscui siue epicœni generis.

.i. duplex. .i. terminatione.

Binum que ſexum comprehendunt voce ſub vna

.i. genere.

Ac vno articulo, generis ſunt hæc epicœni

auis quedã hic paſſer. auis ſatis nota hec aquila. .i. aſylus hoc oeſtrũ.

His dabis articulum, voci qui conuenit apte

¶ Oeſtrum grecum eſt et latine ꝺ; aſylus volatile paruum quo tota exercitus ſylua diſſugiunt animalia.

¶ De genere nominum numeralium

ambo nõ ꝺi; ntũ quũ ꝓcesserint duc dictiõꝭ
vt plato ⁊ aristoteles ambo philosophi.
vt in plurali nominatiuo ambo/be/bo/duo/e/o.

Plurali per tres voces flecte ambo duoq;
Plurali numero hi simul he tres hæc tria flecte

¶ De numeralibus inflexis.

e bis binarius numerus.

vt in plurali ntõ hi/et he/et hec quattuor/quinq;/viginti/trigita/quadraginta/quinquaginta/sexaginta/septuaginta/octoginta.

A tribus ad centum, numeralia nomina cuncta
Plurali commune trium sunt inuariata.

¶ De vario flexu huius nois centum.

Centũ ſub tantũ.

Hincentenus/a/um.
vt centena milia. vt in nominatiuo hoc centũ
Indeclinabile.
Singlari centum dat hoc, inuariabile fixum
vt nouissimo hi et he et hec centũ indeclinabile. et hic decies centũ homines.

Centũ adiectiuũ.

Plurali commune trium dat mobile centum

.ij. C. ꝑ aduerbio

vt in plurali ntõ hi ⁊ he ⁊ hec biscẽtũ per syncopen. hi ⁊ he ⁊ hec tercentũ.

Centũ cum aduerbio.

Sic flectes centum quum aduerbo compositum sit

¶ De compositis cum centum variatis

.s. cõpositũ.

Centũ cũ nomine ⁊ ordinũ.

Per tres diuersas voces cum nomine centum

.lij.C. .lij.C.

vt in plurali nominatiuo ducenti/te/ta. trecenti/te/ta.

Plurali tantum flectetur, teste ducenti

.i. quatuor centum .i. quinquies centum

vt quadringenti/te/ta. quingenti/te/ta.

N, quoties prȩeat flectas sic iunctaq; genti

¶ De vario flexu huius dictionis Mile.

vt hoc Mile indeclinabile/hic dices mile hoīm/duo mlia hominum.

Mile dat hos fixum, singlari non variatum — Mille sed/ tantum.

vt in plurali nominatiuo hec milia grō horā miuū drō his milibus.

Cuius pluralis terni sit milia flexus — Mile adiectiuum.

vt in plurali ntō hi et he et hec mille indeclinabile/et hic dices mille homines bis mille ter mille homines.

Plurali inflexum genus omne est mobile mille

¶ Speciales regule sequuntur primo determinatis in a.

ardeſi madefactū
et iterū ſiccatum

vt hec polenta .i. haſta cutis inflatio. qui domi gladiatores docet.
bas quo hauriť hec ſatiſta
aqua hec ſtula. .i. declinatiōis hec puſtula. vt hic lanista baptiſta.

Hec petit a primæ, dant hic finita per iſta

interp̄tať erronis ſunt autē
ſtella crinita. planete ſtelle erratice. eſt ſinus maris vel ipſum mare hadriaticū hadria vrbis nomen femininum eſt per regulam. Arbor et vrbs regio. ꝛc.

Atq; cometa planeta vel adria cum mare ſignat

¶ Papa ſummus pontifex maſculini generis eſt et ſignificatione vel officio pertinet regulam. Omne dei proprium. ꝛc. cum multis aliis in a que ſūt maſculini generis et ſignificatione vel officio per eandem regulam/vt patriarcha patrum princeps. Nauarca gubernator et nauis princeps. Satrapa prefectus. Monarcha ſolus princeps. Terrarcha qui quartā partē regioni tenet/grece tetrarches dicitur. Chiliarcha vel Chiliarchus tribunus militum. Athleta pugnator addunturq; quorum feminina in es vel in a deſinunt declarata in heteroclitis/vt prophera/nauta/ſophiſta/ſarmata. ꝛc. Perata predo marinus. Trapezita nummularius. Trapeza menſa trapezite. Vulgus dicit bācarius bancus: neſcit enim docte loqui. Lixa coquus in exercitu et quicunq; queſtus gratia ſequitur exercitum: vt qui aquam miniſtrat et Lixa id eſt aqua apud veteres. Sallustius libro quinto. Inſertiq; globo pedites et inutile marti lixarum vulgus. Collega ſocius indignitate. Scriba qui res qualescunq; nomine alterius ſcribit. Scurra qui riſum captat non ſalua dignitate perſone/hinc ſcurrilis impudicus. Agripa qui in partu primo loco pedem emittit. Proxeneta mediator inter euntem et vendentem. Dacia cui in exteriorem partem crura flectuntur. Panſa cui lati et panſi ſunt pedes vt planci quibus plani. Appella id eſt Judeus quaſi ſine pelle quia circumciditur. Horatius. Credat. Judeus appella. Verna ſeruus domi noſtre natus/hinc vernaculus id eſt domeſticus et vulgaris: vt verna-

Papa. Patriarcha Satrapa. Monarcha Terrarcha. Athleta. Pirata. Trapezita. Lixa. Collega. Scriba. Scurra. Agripa. Proxeneta. Dacia. Panſa. Appella. Verna.

Cacula. Sympota. Sophista. Famula.

Homicida. Patricida. Bybliopola. Anachoreta. Eremita. Propola. Perfuga. Popa.

Legirupa.

Polenta.

mula lingua iuuenice alliquantus in femineo genere hec berna / tabula clamosus et obstrepitus adiscatus et capitur pro quouis linguace : dicitis quasi tabula a tabidis garrulitate aurid. Cacula mulitis/famulis/holophanta / et sycophãta. i. nebulo planus et deceptor. a Cecla famulus ab assequendo. Famigia verbero. Cecilia cecos oculos habens. Sympota id est compotor : grece in es desinit vt sophista /holophanta et sophista qui variis argumentationculis populatem auretur. Famula ranos oculos habens. Quedam dictorum videntur etiam ad femminas pertinere : nos ideo cum Antonio Nebrissensi et phoca inter masculina retecimus/quia in femineo genere nusq̃ inuenimus : vt recte ea que sequuntur si quis tamen apud veteres horum aliqua reperiat i femineo genere dicat esse cõmunis generis quia significatio non repugnat/et ipse postq̃ edideram hoc opus in Seneca legi homicida femmini. Volucre dis esse miraculo in captiua libertatem/in prostitute pudicitiam/in homicida innocentiem/sic idem sepius in i declaratur hoc Nimuita notabit diligens plura homicida homuis celor. Patricida in lege. xij. tabulorũ dicitur qui cumq̃ hominem liberum occidit/nunc qui parentem occidit/fratricida/matricida/canicida. Bybliopola librorum venditor. Pharmacopola medicamentorum venditor. ꝛc. Anachoreta solitarius. Eremita eremi cultor femininum opinor esse eremitis idis. ꝛc. Propola qui a mercatoribus emit vt vendat. Pincerna. i. pocillator legitur apud Hieronymum Perfuga et Transfuga qui ad hostes confugit. Turca femininum eius est turcis vt equor Turcis inepte dici testatur doctissimi. Popa. i. victimarius qui victimas ligat feritq̃. Propertius libro. iij. Illa dies hominis cedem denunciat hagnis. Succinctusq̃ calet ad nona lucra popę. aliq̃ libri habent in femmino genere succincte que lectio si vera est popa erit cõmunis generis et significabit etiã victimariam per regulam hic simul hec poscit. ꝛc. Spartian⁹ in geta percussit hostiã : Popa nomine Antonius/ Suetonius in caligula. Admota altaribus victima succinctus poparum habitu elato alte malleo cultratum mactauit. Cultratus. i. dict mact⁹. Hinc Persius ventrẽ popã dixit : non p pingui et obelo(brentur aliqui inquit Hermolaus in secundis castigationibus in. vij. Plinij. Sed pro hellione barbaro q̃ ac phagone. Errat in hoc nomine Calepinus cum omnibus neotericis ferme preter Hermolaum barbarum. Legirupa transgressor legis apud Plautũ. Cultrata et figurate pro viro sumatur femininum semper erit. Bellicrepa quid sit puto latinos ignorare ceterum neutrum est vt dogma/longus essem si barbarorum nemias vellem in his libris semper reprehendere talibus omissis/videamus quid doctissimus placeat. ꝛc.

Polenta. Nusq̃ legitur polenta neutrum contra Alexandrum cum oibus neotericis/inter quos Sulpitius et Nebrissensis/Baptista pius. Calepinus/Baptista/Mantuan⁹ & ceteri Priscianus de hoc nihil meminit. Ait autẽ Mantuanus. Arrocreas & pinguis polenta comedi que illi adulescentulo excidernnt deceptus est per grãmaticos qui putant polenta bis neutrũ esse apud Ouidiũ in meta. Dulce dedit testa qõ cepe rat ante polenta Cum liquido mixta perfudit diua polenta. Putant parum cauti homines sensum esse/dedit dulce polenta. perfudit cũ liquido polenta. ꝛc. at nugãt quia polenta in priore versiculo est ablatiui casus/teste etiã Raphaele. Regio & versus sens/ est Annus dedit tributude Cereri dulce. i. dulcẽ potũ quod coxerat ante polenta. i. hordeo vel hordeacea farina vt apud nos rustice mulieres cõficiunt cerucio lã nõ vbitur polẽta. In secũde manifestissime errãt qi polẽta habet secũ adiectiuũ femininũ mixta ste enim dicitur Juuenẽq̃ cũ liquido mixta perfudit diua polenta sensus/diua. i. dea Ceres irata Impudenti putro perfudit ipsum Juuenem polẽta mixta cũ liquida farina hordeacea annus furfure conspersus pne. cõtraxit maculas que in stellione hodie conspiciuntur. hec Nimuita.

certũ decretũ placitũ et vt		hebrei diuitias
vulgo dr statutum male		vocant puniceũ in- est cibus celestis
pro doctrina capitur		certũ/scõm Suidã p angelos nunc
vt dogma/atis.	indelineabile.	cũ omega scribit. Aratus.

A terne neutrum, non flexa vt mammona manna

men hebreum.
.i. tranſitus.

Hoc paſcha inflexum, aut paſchę vel paſchatis edit.

¶ Paſcha neutrum prime teſte ꝓ Placentino/licet multi per tertiã paſchatis declinare maluit Auſonius. Nos eteni primus ſcrip poſt paſcha diebus duemus agrum dicere idem inſtantis reuocant quia nos ſolennia paſchę apud grecos eſt indeclinabile/teſte ꝓ Placentino. libro. xxxi. ca. ij. vbi reprehendit Lactãtium: q̃ a paſcha greco verbo. i. patior. paſcha deduxit quũ ſit nomẽ hebreũ/teſte diuo Hieronymo ãgnus eius tranſitum. vide declinationem in Calepino.

Ꝫ inſcriptio vel ſuperſcriptio ab epy
.i. ſuper grãma littera vel ſcriptio.
vt hoc epigrãma/tis. vel hoc epigrãmatũ/ti.

A grecum terne, quandoq; dat umq; ſecunde.

dicuntur ab arceo quia arcent hoſtes ſunt tela quibus ruminamur/dicuntur etiam inſtrumẽta oĩm artium.
vt in plurali hec arma/orũ

ab extando et eminendo dicuntur bracha vt Jecur/cor/pulmo.
extra/orũ.

ſunt quedam inteſtina gracilioza /ſine arterie per latera deſcendentes.
Jlia/orũ.

Flexa per a tantum plurali, dicito neutra.

animal maculoſũ.
animal captũ oculus.
capra ſineſtris.

Hic aut hec panthera dabit, ſic talpa q̃, dama

¶ Tria in a ſunt dubij generis vt hic ant hec talpa/hic vel melius hec panthera hic ant hec dama capra ſineſtris. Panthera animal maculoſum / non legi maſculinum niſi apud grãmaticos/ubi ergo ſit magis femininum.
¶ Auriga cõmunis generis eſt per regulam hic ſimul hec poſcit. ꝛc. eſt qui vel que currũ regit Sunt plura in a coĩs generis per eandẽ regulam. vt aduena qui que vel ex alia regione aduenerit et figurate neutro ſũgitur. teſte Feſto et Feſto. vt aduena mãcipiũ. Cõcena qui cum alio venit ad aliquẽ locũ habitandũ. Heredipeta heredi-tatẽ captãs. ſic cenipeta/gloripeta. et ſi quid tale inuenietur. Agricola Chriſticola ꝛc. Accola prope habitãs incola inhabitans. Cõmuo. i. cõmuno. Alienigena diuerſi generis homo: figurate neutris ſũgitur: veluti aduena ꝛ quedã alia. Feſti. li. ij. ca. primo. Nec vino alienigena ſed patrio bibitos. Dicimus etiam alienigenus a/um. Valerius Max. li. i. Alienigena ſtudia. Et libro. iiii. Alienigeni amores. Et li. vi. Malier alienigena ſanguinis/ſic caprigenus terrigenus ꝛ ſimilia interum legũtur. Terrigena. i. terra natus. Ignigena et ignc. Verbigena ſolus Chriſtus dicitur ꝛ ita caſu ſolũ maculini generis eſt. Ira dicũt oẽs preter Antonii Hebri/qui negat Chriſtũ recte verbigenã dici/quia Chriſtus ẽ tyſũ verbũ nõ verbo genitus. hec et alia multa. Hebri Tenſus. Nubigena e nube genitus. vt Cẽtaurus. Indigena in regione qui habitat genitus. Plin. xvii. cap. vi. Indigena vina figurate dixit. Pediſſequa multi cõe eſſe volũt licet pediſſequis ꝓ viro etiã lagatur. Idolatra qui idola colit. Hypocrita puto ſolũ eſſe mal. vt poeta q̃ grece ſimiliter in es deſinit/ꝛ eſt diſſimulator ſimulatorq; Lſarticola mõticola ꝛc. Indiga licet ꝓ viro etiã indigus dicatur. i. indigẽs. teſtis eſt Omnibonus in illud Lucani. li. x. Indiga cogatur latices peztare inuẽtis linguiaca. Plau. in caſi. Vxor dema ẽ ea linguiaca eſt nobis nũq̃ tacet. Varro Quare reſidẽt lingui obtrectatores tui. hic ſignificat veros garrulos. plura ſunt cõmonig generis/nimis foret difficile omnia colligere.

Auriga.
Aduena.
Cõcena.
Heredipeta
Accola.
Conuma.
Alienigena.
Alienigenus
Verbigena.
Indigena.
Pediſſequa.
Idolatra.
Indiga.
Linguiaca.

¶De genere terminatorum in e.

aquarū cōgregatio generaliter ōz vt hoc mare/is.

lectus cubile. hec lybie/es.

ōz Aphrica tertia pars mūdi

ōz latine quinquagesimus qō ille dies est a resurrectione quinq̄gesimus hec pentecoste/es.

E. E, latium petit hoc, tamen hec dant grecula prime

vetus inuentiones per verba aut signa. vt in plurali he mine/arū.

ōzbus peloponensi q̄ Herlius extruxit he Mycene/arū.

Flexa per e, tantum plurali fœmi ei sunt

nemus amenissimū in Thessalia.

grandes pisces.

Cete. Tempe Plurali dant hec tempe & cete inuariata

¶De genere terminatorum in i.

cum ypreto herba et flos. gtūs est molies tetre Hesione vt moly.

satis notū sinapi.

vilcus ex arboribus fluens. .i. piper.

I. I, dat hoc inflexum, veluti gummi piperiq̄

Gummi vel gūmis. Piperi/ moly Sinapi vel sinapis.

dicuntur filij quia vt aut donatus liberalitate a parentibus regendi sunt vt in plurali hi liberi/orū.

specilla examinibus plena hi cancelli/orū.

Mascula plurali tantum de flexa per i sunt

Nauci Nihili Frugi.

Nauci putamen nucis capitur adiectiue pro inutilis et ita est omnis generis per regulam Nam quod dicem dat mobile. ꝛc. Sic adiectiua talia dicuntur huiusmodi/ eiusmodi/illiusmodi. Nihil id est inutilis. Frugi id est utilis rebus suis non abutēs. Priscianus non vult hec dici adiectiua sed obliquos quoscūq̄ casibus figurate iunctos non aliquando vt bene frugi legimus.

¶De genere terminatorum in o.

stragulū lecti et tapetū ꝛc. Et etiā carmē ex diuersū loc⁹ aliquis poete collectum.

nonus

tetre humor ex ea nunc̄ cruditis timor

tantūmodo femininus gūis cōtra indoctos est truci species vnde optimus sit panis qui siligineus dicitur.

bucento typo grando cartago. oligo. siligo.

Hic dabit o, sed do go femini generis sunt

in suo ordine loco collocatio.

telū in fūmitate adunctū quo nauigia capiūt vel ip̄m instrumētū quo capiūt q̄ in puteū vt in flumē. decciderint/onis.

genus est gladij. pugio. onis.

rusticū instrumētū castratus ligo onis. spado onis.

Hic cordo harpago & quod in o patrio facit onis

quasi cor fumus — pro impetuositate pro animosi-
ꝑ eminentiam est ferrum in quo — tate/ deo/ solum masculinum
rei extremitas. tanta mouetur. est.

Hic aut hec margo cardo sic bubo cupido

Bubo a bos
ē feralis de
bilis ad bo
landū/ i ca
sernis cor
mozang.

.i. augmentum ꝙ pubes pene incisio quā alteri intulisti .i. libra.
.i. progenies aut gens. ꝙ bonū in insulū ꝓtē dictio. discernim⁹. vt natio. ꝛc.

Hec verbale in io, caro, talio, pondo sed hoc dat.

ꝓpter coniunctionem vel concordia et inde communio.

.i. margarita.

Vnio pro lapide aut puncto dabit hic tecus hec dat

¶ Nomina in o sequentia sunt communis generis pertinent enim ad vtrumq; sexū vt homo vir et femina et hinc deductum nemo licet femine raro inueniantur regula hic tamen hec posuit. ꝛc. Virgo vir vnꝰ masculinum nisi in sacris. Latro vir vnꝰ de femina dictum quam nebulonem latronem vocaret vt a leo lea vel leena licet Homerus teste Gellio leones etiam dixerit ipsas feminas. A fullo fullona ꝓ lintheo cum lorrice. Latro est qui in syluis et aliis locis latet vt homines occidat capitur aliquando ꝓ satellite. Communia autem sunt commune. i. comunia/ sic cōbibo forsā quia de feminis dictum non inueni sicut nec erro epulo manduco et multa alia que et significatione videntur esse communis generis sic gētilia/ macedo saxo vtito. ꝛc. Pellio qui vel que ve facit vestes pelliceas/ Phrygio qui vel que ve acu pingit/ vel vestibus aurum intexit. Rectio qui vel que ve facit rectes. ¶ Presto omnis generis est quia est adiectiuum indeclinabile per regulam Vnam quod vocem. ꝛc. et significat presens cum verbo sum aliquando est efficax. Pseudo. i. fallus nullius generis quia extra compositionem non reperitur/ vt pseudo prophete. ꝛc. Phonasco nusq; reperitur/ sed phonascus ꝓ magistro vocis.

Homo.
Nemo.
Virgo.
Latro.
Commune.
Pellio.
Rectio.
Presto.
Pseudo.

.i. lucet⁹ materna quo alialia nutriūtur dum a lactando q; ad pisces ꝙ sola a
.i. celi lubor vt ꝙ vsuā placz vt alij volūt soverū salma. hoc cornu. a curuore ꝙ totū illō quod collo sustentat hoc caput. ētū a lactiendo q; ad motis māmis inkē tes allliciantur. hoc lac. qua nutrit ꝙ q̄s dam liquamen ex intestinis piscium.

Hoc l, u, t, c, vult hec aut hoc tamen halec

l, u, t, c.

vel mugilis est genus piscis capitosū ꝙ in metu abscondito capite totū se occultari putat. ꝙ quo vtimur in conviviis cibis aliquando ponitur ꝓ sapientia.

.i. mundi oculus.

Hic dant sol mugil, strigil & sal nunc quod et hoc dat.

¶ Nomina in l/ sequentia sunt cois ḡnis quia dantur viro et femine vt vigil. i. q̄ vel que vigilat in obliquis neutris mutatur/ vt vigili studio Regula hic tamen hec posuit. ꝛc. Mugil q̄ vel que arte pugnandi nouit. Presul q̄ vel que presest vt pontifex. Vel bulius neutro iunxit dicens ligno presule. Exul q̄ vel que exulat.

Vigil.
Mugil.
Presul.
Exul.

¶ De terminatis in m, & t

quasi tantidem
significat eque tantū.

Tantundem dabit hoc tantidem dans genitiuo

¶ Tot quidē/totidē/aliquot/quotquot/et idē significans quōtlibet et neq̄. i. nullus sunt adiecta trium ḡnum per regulā Vnam quod dicem dat mobile. ꝛc.

Neq̄.

¶ De terminatis in an et in.

an et in.

mons Arabie. vt hic azan. .i. sol. piscis ḡdā ꝙ alleꝫ delphinꝫ et delphis idem.

An dabit hic, simul in, velut hic titan quoq; delphin

¶ De terminatis in en.

En.

xena apud soboles/ꝙ stylus in statera vel in balāce ꝙ ōs eriā equamētū cruris ea equilibriū/libramētū/ꝙ ponit ꝙ equamēto ꝙ iudicij inuestigationē hinc examino/as id est scrutor et inuestigo. vt hoc examen. idē ꝙ lien. bilens quoddā de nycte diurnum est renunculus. ḡdā est morbꝰ ḡa mēto incipiēs totū corpus idem. pus facile inducit ḡnitī tuba canit. .i. cytharedus. ḡdicen. qui tuba canit. tubicen idem ꝙ splen. pro atragen metri gratia.

En petit hoc tamen hic poscunt cano nata, lienq̄

Dam̄ et sedes sūt bubulū ppria.

Splen, ren, atq̄ rien, lichen, pecten, atagenq̄.

¶ De terminatis in on.

On.

mons Bactra maxīus sacer. vt hic helicon. auis que frigidis temporibus in mari parit. i. in medio hiemis. a Quintiliano ōs apposita ab aliis adiectiuum hoc epytheton per h.

On dat hic, alci (q̄) on hec, dant hoc greca secunde.

est serpens ḡdā phitonis. vel phyton. bellum subtilissimū. .i. imago ōs eriā icona ꝙ iconium iconulus.

Hic aut hec python, syndon muliebris, et icon

¶ De terminatis in ar.

Ar.

Rom² lupānarū quas .i. meretricum. vt lupanar. sozein² cochlear. pro aut prima huc suauiter canēte ū quicquā crebrius. Honorēci. herba ḡdā ḡne aspiratione nā bacchar cū aspiratione nemoris ḡnis est vas binarium qō bacchā quoq; ꝙ bacchā bicus .i. baccar.

Ar petit hoc, sed lucar auis cū baccare vult hec

¶ De terminatis in er.

Er.

vt hic vesper. pro morto quodam hic cancer. idē ꝙ iter. fibula mulieris .i. hec quo vestes nectuntur.. ætas eiusdē.

Er dabit hic, vult hoc iter, sic spinter, iterq̄

¶ Vesper siue pro stella vespertina aliquando trahitur contra Alexandrū/Sulpitiū/Calepinū/& plures asserentes inuenitur neutre generis sed nulla veterum authoritate id probant nec quirent vt opinor. Virg. Dein q̄d vesper serus vehat Statius. xij. Thebai. In lachrymis exempta dies nec serius abegit Vesper amant miseri lamenta malisq; feruntur. Hic pro tempore rectissime capitur. Et aūt tertiā declinationis Ausonius. Hec ad te breuiter et illico vesperis illinc secuta nocte dictau. Celsus libro. iij. Que non inter meridiem et vesperum dentur. Virgilius. Vespere ab atro consurgunt venti. Vesper

¶ Cancer pro morbo quodam tertie declinationis neutri generis est apud veteres quos non sequimur aut Priscianus. Solent probare cancer neutrum esse per illud Ouidius. Vtq; malum late solet immedicabile cancer/vt sit sensus :et vt cancer p appositionem malum immedicabile solet. &c. Itaq; potius cancer etiā tertie secūdū Priscianū videtur esse masculinū : vt carcer qđ apud vetustissimos neutrū fuit. Cancer.

timor in dorso vel in alia parte corporis — corpus mortuū & quicquid tumet tendit. — hoc cadauer. — vt zinziber. — genus herbe — papauer. — hyber libenter etiā ē mūnera pecoris aliquā bris vt bene ta hybera q̄ sunt. Et etiā ē hyberna.i. magna agri fertilis.

Et ber, ver, terni flexus terre quoq; fœtus

.i. agmen aquarū largius ex cōcretis effusum nubibus. — herba quedam. — .i. pulvis. — manicula.

Hic imber, cucumer, pulver, vult linther hic hecve

vt hic cāpester/hec cāpestris et hoc cāpestre. — vt hic simul hec is/et hoc e.

Dant hic er, hec is, & hoc e, vel hic simul hec is et hoc e

.i. ad campū pertinens. — adiectiuū .i. celer aut volans. — .i. nobilis late famatus et frequens. — .i. ptinēs ad pedites/etiā significat humile nō altū. — ad equites pertinens.

Campester volucer celeberq; pedester equester

.i. hortis et vehemēs. — .i. gestu leticiam indicans. — .i. ad sylua pertinens — sanitatē afferens insaluber nō saluber.

Acer sic alacer syluester iunge saluber

.i. velox habilis. — ad paludē pertinens vel paludē incolēs vt palustер locus/canna palustris. — .i. medians inter litigantes.

Et celer atq; palustер item quandoq; sequester

¶ Nota q̄ er sequētia sūt eoīs generis pertinēt ad vtrūq; sexū. regula. Hic simul hec poscit. &c. vt pauper eoīs gēris ē in nō/accō et vtō/in reliquis etiā eis gēris ē Talia sūt quatuor/vaup/degener/puber/huber. Vaup qui parū habet/hic paupas. i. pauperē facio. Degener ignobilis/ignauus/timidus nō seruās virtutē maiorū suorū/degenero. i a genere desisto. Huber. i. fertilis vel abūdās hec etiā in recto neutrū ē. Ta. Vari ibies huber solū eruberāt fruges nostrū ad nocē. Hubertas. i. abūdātia & fertilitas/huberi. i. abūdāter. Et ubero. i. abūdo/huber sinabūdāti. patuit. Inhuber non huber. Puber maturus ad generandū/dicit etiā hec et hec pubis/Inpuber vel impubis ad generandū Inmaturus pubes crines circa genitalia & ipā pubertas vt iuuentus ipā iuuenes. Vaupeti. Degener. Huber. Puber,

¶ De terminatis in ir,

a bi dicitur q bt
hoc est potentia
præsens.
bt hic bis

propie nimis est
cautus licet quan-
doq; pro ipsa manu
ponatur.

.i. ignis.

Ir. pir.

Ir primi generis dices, ir pir tamen hoc dant

Ir. martyr

¶ Unicum nomen in ir est communis generis bt martyr quia viro et femine datur regula hic final hec posuit. &c. bt Paulus martyr. Est autem martyr, testis/martyrium testimonium/Protomartyr primus martyr.

¶ De terminatis in or.

Senatores patres ex-
scripti dicti apud
romanos
bt hic senator.

frumenti fons et quoddā. radix vite.

genus lapidis.

.i. mare aliqñ etiā camp⁹ aut aer nī propie ōr superficies rei ab aqua cui aq̄ superficies quā nō fluctuat.

Or dat hic, hec arbor, ador hoc, cor marmor et equor

Author.

¶ Nomina in or sequēntia sunt communis generis pertinent enim ad vtrumq; sexū bt author sine c/cum aspiratione. i. factor aut factrix/grece authētes dicitur/bt poeta est author carminis. Author etiam est qui suadet aut persuadet potius/hinc authoritas. Auctor qui auget latinum est masculini generis quia femininū est auctrix prius auctor etiam figurate neutris tingitur/sunt qui dicunt Senator/balneator et actor pro recitatore ac oratore. Item aleator esse communis generis inter quos cum Servio est Sulpitius/licet Petronius vlurpative balneatricē dixit. Etiā verbalia in sor non facientia feminina in trix sunt communis generis bt sponsor qui vel que spondent/Intercessor qui vel q̄ intercedit sic professor licet de femininis raro dicantur/bt rector quod esset communis generis esse dicunt pauca sunt femininia in trix. A verbalibus in sor/bt tonstrix postratrix/allestrix expultrix. Rhetor qui vel que sic thetoricam et eam profitetur. Sed memor in singulari ois/ in plurali vero communis generis est. Immemor qui non meminit.

Senator
Balneator.
Actor.
¶ Verbalia in sor.
Sponsor.
Intercessor
Rhetor.
Memor.

¶ Senior refertur ad regulam de modalibus generalem que hec est quod binas pro hic dat et hec hoc posterior/velut hic et hec senior et hoc senius/sic hic et hec doctior et hoc doctius/sic melior/dulcior. &c. Senior tamen frequentius masculinū est. Comparativa olim fuerunt neutri generis teste Prisciano/id iam exoleuit.

¶ Cōposita ab his tribus nominibus/Corpus/Decus/et Color omnis generis sūt quia sub vna terminatione genere conueniunt. A corpus sunt bicorpor habens duo corpora/sic Tricorpor/bitempor/excor et similia a barbaris sicta sunt/latine dicēs bitemporeus/excors. &c. A decus. i. honor sunt indecor/dedecor. i. inhonestus qui nominatim rarissime leguntur papinius pro funere pulcris dedecorem amplexi vnaq; dituleq; pudendos. Virgilius. primo Enei. Non tamen indecorem tua te regina reliquit. Hic Seruius dicit nominatiuum non repperim. Priscianus deducit hec a bt tustissimo adiectiuo hic q̄ hec et hoc decor/genetiuo huius dedoris penultima brevi .i. honestus vic decor decoris penultima longa. i. pulchritudo. A color sunt discolor diuersi coloris bt discolor pannis/discolor vestis/discolor agmen. Concolor eiusdē coloris. Unicolor vnius coloris/Bicolor duorum colorum/sic tricolor. &c. Multicolor multorum colorum. Versicolor varij coloris. Decolor mali coloris.

Cōposita a corpus.
Cōposita a decus.

leuis aq̄ strepitus licet
methaphorice pro quouis
strepitu capitur
bt hoc murmur.

purgamētū farine.

siue piscis siue volucris.

auis rapax q̄ cū nuora q̄ etiā vultures dicitur.

Murmur.

Hoc petitur, dant hic furfur turtur quoq; vultur

¶ Reperitur in eunu. Joannis. Multus erat murmur de eo in turba. Non est imitandum Plautus in Aululatia. Masculine protulit gutturem. Anxur civitas tam masculini quam neutrius.

¶ Nomina in ur sequentia sunt communis generis pertinent enim ad utrumq; sexum vt fur qui vel que furatur/hinc furor/et furit id est furiose fur. Furcifur qui furatur aurum diminutivum est furculus et furunculus/fur etiam furum significat. Ligur qui vel que ab liguria regione Italie est/et pro eodem dicitur ligus postea autem est ligustinus. Augur qui vel que futura conjectat propter ex auium garritu/augurio id est divino.

¶ Cicur omnis generis est quia sub una voce adiectiuum est per regulam Vnam quod vocem et cetera id est mite et mansuetum vt cicur ingenium/cicat bestia/cicuro/as id est mansuefacio.

Satur omnis generis est per regulam de mobilibus generalem Quod tres prima maris sit femineq; secunda. Tertia neutralis/vt satur/satura/saturum id est cibo pleuus.

¶ Astur est generis masculini nam femineum est asturica.

Fur.

Ligur.

Cicur.

Satur.

Astur.

¶ De terminatis in as.

amor siue cultus quē exhibem⁹ deo parētibus siue bene meritis. vt hec pietas.

.i. libra duodecī vncias ptinens grecēa dicitur.

dentus q et aquilo dicitur. vt hic boreas.

bentus. nubes attrahens Cecias.

As petit hec, as assis at hic sic nomina prime

maximū animal et sepi⁹ a latinis elephantus dicitur.

lapillus pretiosus.

vt elephas elephantis.

Ac adamus elephas et quod patrio dabit antis

quod continet aliquid vasculū paruū vas.

licitū nec flectuntur.

Illicitum

adis teste Pulcia⁹no cuiusdā loci nomen.

Hoc vas vasis habet sic phasq; nephasq; cerasq;

¶ Mas masculini generis est quia soli viro datur per regulam Omne dei proprii &c. Mulier mari similis dicitur mascula vt masculus sappho. Item masculus a/um adiectiuum est per eandem regulam. Mascula sunt gigas/garamas/bas/abbas. Gigas est vir altissime stature. Garamas populi libici nomen/femina dicitur garamantis/idis sic a gigas si opus fuerit pro femina gigantis/idis recte dixeris. Bas /idis. Adeultor/propter de re capitali dicitur aliquando de quocūq; adeultore Abbas interpretatur pater. Atlas gigantis nomen qui dicitur fulsire celum humeris/masculinum est per eandem regulam/nec pro monte in quem conuersus esse fertur alterius generis est nec item pro metaphorico signi ficatur vt Atlas est apō doctissimos masculus lapideus structuram in edificijs humeris sustentans.

Optimas/primas/Summas/et pauca alia rarissime singulariter reperta communis generis sunt vt gentile nomen Arcas per regulam Hic simul hec poscit.

¶ Arpinas omnis generis est quia sub una voce adiectiuum est regula Vnā quod vocem. &c. Arpinas id est arpini oppidi Italici incola vel ad arpinū pertinens. Sic adiectiua sunt similia veluti Aquinas ab Aquino/Bergamas a bergamo. Rauennas a Rauenna. Sarsinas Piuernas a piuerno. Fidenas a fidenis/& sunt oppida Italie/sic Vrbinas Capenas et cetera / sic nostras id est aliquis nostre gentis vel secte. Vestras aliquis vestre gentis vel secte. Cuias/atis interrogatiuum gentilū: similiter omnis generis est. Olim dicebant hic et hec arpinatis et hoc arpinate/ hic et hec nostratis et hoc nostrate/hic et hec vestratis et hoc vestrate/hic et hec cuiatis

Optimas.
Arcas.
Arpinas.
Aquinas.
Bergomas.
Rauennas.
Sarsinas.
Piuernas.
Fidenas/dēas.
Cuias.
Hugas.
Cassinas.

et hoc cuiate nunc ſic loquimur. Citeros arpinas Plautus latinas. Iunc. Thomas aquinas/tes arpinas/iter arpinas. ꝛc. Cice. ad atti. libro vltimo. In quo flex⁹ eſt ad iter arpinas. Item ad celiũ noſtratia verba dixit. Et alibi in arpinati prædio. Idem vt veni in arpinas ſuburbi prædiũ. Plini. li. xiiij. Puſinatia vina dixit. Lucil. autẽ oleũ caſſinas dixit. Nomina prædiorũ prope aliquod oppidum ex noie poſſeſſoris illius oppidi in neutro genere figurabunt. vt Tuſculanũ. Albanũ. Formianũ. Cumanũ arpinas. ꝛc. Nugas teſtibus. Puſciano et phoca: adiectiuum eſt omnis generis indeclinabile idẽ ſignificans quod nugax et mẽdax regula Quod tres. ꝛc. Hieron. in ſophonia. Nugas qui a lege receſſerant congregabo/ſepius legitur. Nugax in libro ſapientie. Tanq̃ nugaces eſtimati ſumus ab illo.

¶Determinatis in es.

		bellicũ inſtrumẽtũ ad		mur⁹ dom⁹		
		dirũ pendos muros ⁊		ex q̃cũq; ma	.i. bncio	
		maſculus dux ouiũ.		teria.	octo.	
Es	Es dabit hec, tamen hic	prebent	aries	paries	bes.	
			terminus			
		fuſtis	via ⁊ qõcũq;	malleus	bacul⁹ quo	
	ima pars	terre.	diuidẽs agrũ	a tudẽdo	ancupũ re-	
In pes cõpre	corporis	defixus.	ramus	ab agro.	dictus.	tia ſuſtẽtãt
hendũt ſemi	Pes	ſtipes	palmes	poples	limes	tudes ames
pes. i. dimidi						
um pedis ſed	circulus aereus qui		terra que			
quipes. i. pes	in collo reorum in		cũ virenti			
⁊ dimidiũ pe	publico ſtantiũ po		herba	alimẽtũ cuiuſ	loc⁹ pfũd⁹	ſurculus
dis idq̃ ſed	nitur.		ancillã.	q̃ rei.	aqua.	arboris.
qui ſũt vt ſed	Circi(q̃)tes		ceſpes	fomes	gurges	quoq; termes
qui hora ſoni						vr, planetes pphe-
pes ⁊ corni						tes cometes ſophi-
pes. i. equi ſy				porcus		ſtes pades magnes
natura adie-		manipul⁹		nõ caſtra	via vt trãſ	lebes tapes cres bo-
ctiua ſunt vt	.i. meridies.	ſpicarũ.		tus.	t⁹ a trãſmeo	ores ſidus celeſte
tripes quadri	Nata dies	merges	verres	trames	quoq;	greca
pes.						

¶ Achates/pyrites ophices pretioſorũ lapillorũ nomina que ⁊ alia ſi feminina legũtur hoceſt per regulam Cõmunis prophio. ꝛc. quia intelligitur gemma.

Magnes ¶ Tertie declinationis in es ſunt etiam greca non pauca vt magnes nomen lapilli ad ſe ferrum trahentis/Magnes etiã incola eſt magneſie regionis Macedonie ⁊ ſolum maſculinum eſt quia femina dicitur. Magneſa vel magnetis/idis. Cres. i. cretenſis ſolum maſculinum quia feminina dicitur Creſſa. Lebes/etis / vas encumin quo res bulliũt. Ouidius in epiſto. Briſer. Addidit et fuluos pretioſo ex ere lebetes Bebelius et Calepinus male credunt eſſe femininum Ezechiele ca. xi. hec eſt lebes bos autem carnes quia hec vbs non hec lebes vera conſtructio eſt vt liquet capitulum per legenti. Tapes/etis tegmen mire pictum variis coloribus quo equi menſe vel pauimenta ſternuntur. Pa. Thebai. Altoſq; inferre tapetas. Dicitur etiam hoc tapete tapetis vel tapetum tapeti. Pres eſt maſculini per regulam Omne dei propriam. Satelles miniſtre crudelitatis ⁊ apparitor. Veles miles omnium leuiſſime armatus. maſculina ſunt.

Cres.

Lebes.

Veles.

Hic petit hec ve dies pro luce aut tempore ſumptum

.i. Priſcianus. vt hi dies horũ dierũ.

Vt ſentit Priſcus plurali ſemper et hi dat

.i. aliter p tẽpore vt dicula paruũ tempus.

Tritior hic pro luce dies secus hec petit vsus.

virus ab equa collectũ vel carnículo in fronte pulli equini hominẽ ad insaniam rediens hippos. i. equus aut equa mania insania.

quoddã metallũ capitur p petunia

mal⁹ mos.

Aes aeris petit hoc, velut hippomanes cacoethes

Annales. Calles. odores. Manes. Lemures. Cures.

¶ Vt hi annales libri continentes quod quoq; anno gestũ sit hi calles ferarũ vinculis siue laquei/hi odores/hi manes secundũ Apuleiũ alie meliores meritiq; in corpore nostro genij dicuntur corpori renũciantes lemures cũ domos incursionibus infestant larue appellantur. hi cures curiũ sabinorũ oppidũ

.i. nota masculini gẽris

Flexa per es tantum plurali mascula dices

intestina maxime hominũ

priuate gratie. domus. et omnium.

He prebent charites edes lactes quoq; vires

Insule ppe quas

statute hercules colũ

proeti filio. organoq; nas fixit. diuitie.

Proe(q;)tides cantes gades vel opes quoq; partes

farramenta sup quo aliqua igni torrẽt aut rustica instrumẽta quib⁹ sua aratra solidant.

anteriores tas

.i. oraculũ e dei responsũ.

.i. numero nue.

Istaq; lecta priore fores crates quoq; sortes

pingrescunt e parte corporis.

cupiditatis e aua ritie nã sordes/is omnis turpitudo.

mõtes inter gallũ e Italiam.

seruãtes nullit ng momẽti. actiões gtaq;.

Ambages grates fauces sordes simul alpes

Et decretales cum compedibus quoq; nares

¶ Miles communis generis est quia viro et femine conuenit per regulã hic simul hec poscit. &c. Est enim miles qui vel que militat. Sic eques equo insidens/eques auratus est quem imperitum vulgus militem appellat/Eques aliquãdo ipse equus dicitur. Sunt ne plura nomina in es/communis generis? Sunt certe hec sublequẽtia. Cocles. i. luscus/vel lusca. i. alterutro oculo captus. Hospes q; qui vel que ad hospitium recipit aut recipitur/e capitur etiam pro peregrino. Talis enim amicitia dicitur hospitalitas vel hospitiũ. Inuenitur hec hospita feminini generis in numero singulari/et hospita neutrius generis in numero plurali/cuius quidem pluralis numerus nec genitiuum nec datiuum bsq; inueni/Ideo puto hec duo magis esse ad adiectiuo quod simile opinor/Hospitus/a/um. pro hospitalis id est facilis ad recipiendum/et quo tute diuertimur/contrarium in hospita hospitor. i. hospitio suscipio vel suscipior. Indiges homo post mortem inter diuos relatus relataue/et vt cum vulgo loquar canonizatus/aut canonizata. Author Antonius Nebrissensis. Antistites in aliqua re summus / vt antistes sacerdotum id est episcopus / femina sepius dicitur antistita/aliquando etiam antistes. Vates est poeta aut poetria et quicunq; futura predicit/vaticinor id est futurum predico/vaticinium id est prophetia. Interpres dicitur qui authores declarat aut aliquid ex lingua in linguam transfertur.

Miles. Eques. Cocles. Hospes Indiges. Antistes. Vates. Interpres.

Exacerpteor verbum id est expeno et declaro. Heres est ad quem defuncti bona iure peruenium/coheres id est simul cum alio heres. Exheres dicitur qui vel que exheredatur id est hereditate priuatur. Pedes is qui pedibus iter facit/peditatus est peditum exercitus/vt & equitatus equitum exercitus denotans. Ales substantiuum id est volucris epicenum est sub hic aut hec/quidam dicūt esse communis generis/sed Petrus marsus dixit pro gallinam accipi tam femine q̄ masculine apud Silium libro quinto. Tunc ales priſtina luctus damnabat vesci planctuq̄ alimenta refugit. Ibidem Tum signa sequentur. Nulla vulsa manu vescique interritus ales audebit. Lactancius in illud terrij Thebai. Noctis vaga lumina testor Et socios manes et te mala primus ales/dixit ales feminini malum augurium significare / masculini vero bonum augurium/id probat p versus Silij iam dictos.

Heres.
Ales.
Pedes.

Dines omnis generis in singulari/sed in plurali neutro caret casibus in nominatiuo/accusatiuo et vocatiuo. Que sunt eiusmodi alia? Comes/Superstes/Locuples &c. hic per ordinem declarata et sunt adiectiua omnis generis per regulam Vnam quod vocem. &c. Dines dicitur ille qui satis habet. Calepinus in dictione hospes/dicit neutrum plurale esse diuitia/sed id nusq̄ inueni nec auderem dicere inquit Simonita. A dines est verbum dinito/as. vt a dite dito as id est diuitem vel ditem facio. Comes id est comitans aut sequens/Comes dignitatis nomē est/adhuc communis generis est per regulam Hic simul hec posuit. &c. Nam comitissa barbarum est Stipulatur mihi Calepinus cum Nebrissensi. Superstes restans post alicuius mortem Capitur aliquando simpliciter pro viuo. Teren. in An. Deos queso vt sit superstes id est viuat/aliquādo pro presenti. Potestes boni aliquid prestans vt gemus prestes dij prestites apud macrobium et Martianum etiam idem q̄ antistes. Solpes id est sanus/solpitas id est sanitas/pro femina etiam in prima declinatione solpita dicit solpes etiam est saluber vnde Ennius. Solpitem senatorem/solpito/as. id est incolumē seruo. Hebes obtusus et minime acutus. Hebeto id est hebetem facio. Teres rotundus cum longitudine. Bellius libro. vij. in plurali dixit neutro dicens Scita et terreta prepes in altum tendens et velox. Siquando videbitur esse substantiuum intelligendum est auis. Locuples id est dines quasi locorum plenus. Persius. In locuplete penu/capitur pro firmo certo bono. Perpes id est perpetuus/hinc perpetim aduerbium id est perpetuo. Ales id est velox. Inquies id est inquietus/Inquies substantiuum femininum est. Quies etiam olim repertum est adiectiue pro quieto. Ennius apud Priscianum. Naues eius mentem fecit fortuna quietem. Veges pro vegetus adijcitur dictis a Vadio nostro. Veges vegetis/vel vegetus a/um. i. sanus et incolumis et proprie ad corpus pertinet/vigens ad animum. vegeto/as/id est recreo/fortifico/et vegentem facio. Vegeo/es id est i sanitate sū/aliquando idem quod vegeto as. Mansues id est mansuetus miseticordia mansues est. Impes pro impetuoso adiectiuum esse volunt/pro impetu substantiuum masculini generis nos cum nominatiuum Impes nusq̄ legerimus inter ecliptica reiecimus. Trigenes id est triplicis generis additur adiectiuis in es a Greorgeo Valla. Erpes. i. sine spe cuius obliquos non inueni. Multa a pes composita adiectiua sunt vt bipes habens duos pedes sic tripes/quadrupes/octipes/ multipes/centipes/segnipes. i. tardus. Latipes latas pedes habens vt anas et anser. Callipes nusq̄ legitur apud doctos sed callipes in nominatiuo singulari quo significatur nusq̄ progrediens sūpto adagio a motu et gesticulatione callipedes histrionis. Alipes et aripes. i. velox quasi alatos et erectos pedes habens ab aer/nam as es eripes id est erectos pedes habens/hec non penitus refugiant neutrum plurale quia Plinius quadrupedia dixit. Quadrupes per se quasi situm sumitur et aliquando in masculino genere quia intelligitur equus aut seruus/aliquando in femininio quia intelligitur bestia. Per eandem regulam alia quedam per naturam adiectiua quasi substantiue ponūtur vt loripes id est contractos et contortos in modum loripedes sine crura habēs Iuue. Loripedem rectus derideat aethiopem albus. Sonipes id est equus magnū sonum pedibus facit. Cornipes quasi corneos pedes habens id est equus. Nonnulla a fideo adiectiua sunt vt deses. i. piger/desidia inertia/ignauia/pigritia. Reses. i.

Dines.
Comes

Superstes.
Potestes.

Solpes.

Hebes.
Teres.
Prepes.
Locuples
Perpes.
Ales.
Inquies.
Quies.
Veges.

Mansues
Impes.
Trigenes
A pes composita

Quadrupes.

Loripes.
Sonipes
Deses. reses.
Pigres.

bendens et quietus et ociosus ab ope quam exercere solebat reliquis a tergo margo sunt cōmunia vt preses qui vel q̄ presidet. Obles q̄ vel que ob ēdem pignoꝝ datus.

¶ De terminatis in is.

serpēs cuius morsu sanguis oris e corpore fluit latine sanguinaria dicitur est etiā quidam morbus.

vel q̄ oībus pulmētꝫ ad hiberi possit .i. cauda.

crines capilli dicit. .i. lie. parnus ensis.

ensis/mitro spatha hinc ensicul⁹

vt hec hemorrhois/idis. vt hic panis hic penꝫ. hic crinis. hic lienis.

Hec petit is, tamen hic dant nis finita vel ensis

.i. baculus.

a vertendo vel q̄ sese torquendo repit.

instrumētum quo claudit ostium.

grece lithos vel et minor est saxū magis asperi⁹ durius q̄.

stipes vel lignum teres circa q̄ rota curtus vertitur ꝙ capit̄ p roto curru ꝙ p parte celi quē polū vocāt etiā est fera quidam Indieet sic est feminium

Et fustis mensis vermis vectis lapis axis

genus piscis capitosi q̄ omniū piscīū squamarorum velocissimus est

herba cuius fructus pepo ꝙ apō paladiū melo dicitur.

latus aut potte.

alal nō ab simile mari.

.i. cruor ppte tū sanguis q̄ ē intra venas/ cruor fulgus si ue sanies ponit. p gñe vita ꝙ pcō.

das in quo affertur aqua liculus pecoꝝ linter.

Glis glitis ꝙ glissis barbara censent licet verulanus ꝙ bergomas cū alexandro ponit ꝙ probant

Mugilis ac cucumis postis glis sanguis aqualis

.i. monticulus.

via trita.

lignū ardens vel adustum.

stipes herbe ponitur non nūq̄ p brassica huic adiecta sunt vnicaulus. i. vnū caulē habēs sic multi caulis.

instrumentū fricatorium quo equi mā dantur.

Collis vel callis torris caulis strigilisq

.i. delphin maris bestia et signum celeste pro eodem delphinis dicitur.

quidā serpēs est etiā auis ex accipitrum gñe latine tinnicul⁹ dicit.

.i. calcens.

.i. gladius ꝙ propter medius vel pēr sicus.

res est tota circulo diminutiuū est oppiculus

Et delphis cenchris sotularis acynacis orbis

instrumentum quo attrahitur et emittitur ventus.

ferramētū aratri.

duricies digitorum tam in aubus ceteris q̄ bestijs quam in homine vnguiculus parvus vngvis.

Ac follis vomis sic cassis rete vel vnguis

diminutiuū est piscicul⁹ q̄ qui in aquis degit. flos tritici. pōd⁹ aut res ligare ad por tādū ⁊ p one ponitur. .i. dimidiū alligs. .i. tres alles tressis. tic octussis decussis vigessis cētussis. ⁊c. q̄ sūt pōdera aut nūmoꝝ nomina.

Et piscis pollis fastis vel ab asse creata

bas diminutiuum. terminus siue extremitas i vna quaq; re. natis siue natum tumor. sed potius est masculinum .s. fluuius.

Hic aut corbis finis clunis simul amnis

serpens melius est masculinū ⁊ diminutiuū ānguiculus. anis maritima in arenis medio fere hyemis oua deponēs. colli ornamētū circulus aureus fieri solitus obtortus. sepi⁹ masculinū. extalcum⁊ rei caritas p quā aqua deflut.

Anguis et halcyonis torquis puluisq; canalis

.s. aliqui. .i. rethe. funis. .i. rectis impulueriz atio. combustibilium

His iungant rethis restis funisq; cinisq;

¶ Hec nomina masculina cinis et funis femnine leguntur. Catul. Troia vtiq; ⁊ vtinam omnium ecerba cinis. Lucillius apud Gellium aut Aurea de celo demissa funis in arma Sic rethis femininū masculina legitur. Plautus in trinūmo. Non vides proferre me vnidum retem siue squamoso pecu? Sic restis Asconius author dubij generis est sed hec aut hic rastis enim masculinū est.

Asdelis. Aedilis gēnis masculini est q; et officio soli viro conuenit regula. Oē dei ppiū.

Cinis. ¶ Cinis ⁊ cetera sequentia generis communis sunt per regulam Hic simul hec poscit. Cinis vbis colonus aut colona a coendo Ciuitas ciues ipsa ⁊ ius ciuium/Cōciuis latine non dicitur licet Laurentius balla et plures neoterici siue authoritate veterum vtantur ita dices/Petrus est ciuis meus non conciuis vt quod idem significat est municeps meus non cōmuniceps. A ciuis fit ciuilis et ciuicus. ⁊c.

Conciuis.

Patruelis. Patruelis ad patruum spectans/vt patruelis origo quasi substantiuum cōmunis generis est quia intelligitur filius aut filia/patruelis meus est patrui mei filius. Que sunt alia per eandem regulam cōmunis generis. Sānis populi nomen cuius regio tamen Samnium ⁊ Appulum dicitur/melius est masculinum quia femina dicitur Samnitia. Juuenis sepe masc. licet de puella. Ouidius ed dixerit. Et Apulei. vij. meta. Vidisse quadam honesta iuuene. Testis qui vel qui testatur/figurate neutris iungitur.

Samnis. Juuenis.

Hostis. Testis. Hosta ⁊. Perduelis. Canis. Affinis. Extoris. Sodalis. Cōtubernalis. Triculpis. Tribulis. Dis. Dite. Hosta. Testium nemorum flumen/Testes etiam sunt testiculi et masculinum est. Hostis inimicus. perduelis idem/olim hostis dicebatur peregrinus/hinc hostilis ⁊ hosticus. Canis quia sexus facile discernitur cōmunis generis est/vt canis venaticus qui venatur. Villaticus qui custodit villam/pastoralis aut pastoricus qui tuetur gregem. Affinis viri aut vxoris coquatus cognatane vt socer socrus/gener nurus vitricus nouerca priuignus priuigna leuir glos. Aliquando adiectiuum est et significat propinquus. Extoris. i. exul. Sodalis quasi simul edalis/est compotor ⁊ familiaris in lenitoribus/hinc sodalitas ⁊ sodalitium. Contubernalis cohabitans ⁊ sodalis/Contubernium ⁊ contubernalitas. i. sodalitas. Triculpis generis communis in recto per regulam Hic simul hec poscit. ⁊c. in obliquis vero ospris generis per regulam Quam quod vocem dat mobile. ⁊c. qui etiam neutris iungitur. Triculpis. i. tres cuspides siue acies habens/idem dic de biculpis. Tribulis cōmunis generis est per regulam Hic simul hec poscit. Tribulis. i. aliquis de tribu. Dis refertur ad regulā de mobilibus generalē q̄ hec est. Quod binas priori hic dat et hec hoc posterior/vt hic ⁊ hec dis ⁊ hoc dite/huius ditis huic diti. i. diuitis/Inuenitur licet raro tā dis q̄

dite pro diues Quis celebres quidam grammatici negent. Teren. in Adelphis. Dis quidem esses Demea et tuam rem constabilisses. i. dives/teste Donato. Valerius Flaccus. li. ij. Non populos non dite solum non vilia parenti regna peto. Dito id est diuitem facio. Sunt ne alia adiecta in is? Sunt certe prope enumerata/et omnia ad hanc regulam referenda. Quod binas pro or dat hic et hec .ac. vt hic et hec fortis ꝛ hoc forte/sic dulcis/lenis. ꝛc. Inter que multa sunt composite figure/quorū simplicia sunt substantiua vt infamis. i. diffamatus. Constans. i. propinquus. Exanguis. i. manimis/perennes. perpetuus. Jugis. i. continuus. Comis. i. benignus/comiter. i. benigne. Immanis. i. valde magnus ꝛ crudelis. Segnis. i. piger. Insignis. i. nobilis tam in bonū ℣ in malum capitur: vt insignis senator/insignis latro. Bipennis habens duas pennas ꝛ quod vtranq; partē acutā habet. Verg. Ferro sonat icta bipenni/quod quasi substantiuū femi. est quia intelligitur securis/vt alitis q; intelligitur auis vt hic et hec scholaris et hoc scholare/ad scholam pertinens. Curialis aliquid ad curiam pertinens vel aliquis curie. Leuis. i. non asper. Artectinus ꝛ s. Jugis. Comis. Immanis. Segnis. Insignis. Bipennis. Lybs non ꝙ hominē lybicū dicim⁹ sed pro vento a phrico.

¶ Libys genitiuo libyos masculinū est quia femina dicitur libyssa/et libystis/idis. est autem libys aliquis libye.

humor ꝙ de terra tempore fluit super ne.	.i. sermo verbū ratio quidam male putāt esse neutrū.		quō sponso cū vxore datur.	cuius appellatione cōmentur vites arundines et huiusmodi. .i. arbor.
vt hic ros.	logos.	.i. lapis quo ferrū acuitur.		

Hic tenet os, tamen hec prebent cos dos simul ar hos — Os mas.

.s. nota. .i. in os. .s. os/vt papyros/papyrus. — Os semi.

Multaq; greca per os quod in us vertere latini

¶ Feminina sunt multa greca in os que in us vertunt latini/vt papyros aut papyrus frutex vel arbuscula egypti vnde fiebant charte in quibus scribebant nunc linteolis cōtritis fiunt prius retento nomine/papyrus bybula que supponitur scripture ceterum/papyrus emporetica est qua mercatores vruntur ad imponendam piper et similia. Arctos vel arctus. i. vrsa signū celeste. Balanos aut balanus. i. nux aut glās. Eremos vel eremus locus desertus. ¶ Periodos vel us. i. circuit⁹. Methodos vel us .i. tramitus vel doctrina. Synodos vel us. i. cōuentus. Exodos vel us. i. exitus. Byblos. i. papyrus vncus vel liber/hic byblion. i. libellus. Diphthongos vel us/vnius duarum vocaliū sonus. Theoteros. i. mater dei. Abyssos vel us/immensa profunditas. Judicia dei abyssus multa. Talia sunt multa herbarum fruticumq; nomina vt Amaracus herba que vulgo maiorana dicitur. Sampsucus idē. Nardus/Costus et similia/dicimus etiā naturaliter nardū ꝛ costum sunt herbe aromatice/vt nardus pistica/vel nardum pisticum. i. bonū ꝛ probatū a pistis. i. fides/nardinū ē vnguentum ex nardo/pseudo nardū quasi falsum nardum/est herba nardo similis. Quedā masculina leguntur quia referūtur ad flores vel ad pueros qui in eas herbas conuerti esse dicūtur/vt Hyacynthus/Crocus/Achantus. Hyacynthus viola quedam et gēma violacei coloris. Virgi. Et pinguem tyriam et ferrugineos hyacynthos/ Zazynthos autem vel us/insule nomen est femini generis per regulam Arbor et vrbs regio dant hec sic insula queuis. Virgi. Crocum rubentem dixit masculine/vt dixit Seruius. Salustius vero in neutro genere crocū dixit Jn qua crocū gignitur. Croceus vel crocinus lutei coloris. Byssos vel byssus lana colore fere aureo vnde sunt vestes byssine. Antidoros vel antidotus id est medicamentum contra venena datum/dicitur pro eodem antidotum vt hec costus et hoc costum. Alabastros vel us genus marmoris ex quo fiebāt vasa vnguētaria que alabastri dicūtur dicit ꝙ eodē hoc alabastrum et hic alabaster. Cicero libro secundo. aco. Quibus etiam alabaster plenus vnguenti putrescere videtur. ¶ Item femini. sunt nomina Gemmarum / vt Crisallus/ Sapphirus/ Amethystus et cetera. que grece similiter in os desinunt. Author poetarum. Rigetq; dura barba iuncta cristallo / dicitur quoq; cristallum.

Arctos. Balanos. Eremos. Periodos. Methodos. Synodos. Exodos. Byblos. Diphthos. Theoticos. Abyssos. Amaracus. Sāpsucus. hyacynthus. Crocus. Byssos ꝙ us Antidotus. Alabastrus. Alabastrum. Cristallus.

Juxta me eadem nemina ut masculina leguntur genere. Plinius. Smaragdi ethici sunt nobilissimi. Hec autem diuersitas fit quia intelligi potest lapillus vel gema per regulam Communis proprio. ꝛc. In qua re doctissimorum vsus seruandus est ex dictis aliqua tamen latina sunt ab Alexandro et aliis superflue excipiuntur.

Zelus.
Hymus.
Somphus.
Cyclos.
Planus.

¶Quare dictum est in regula cum multis grecis quia nō omnia greca in os que latini vertunt in us sunt ge. fe. Nam multa etiā masculina sunt vt zelos vel us. i. emulatio. Logos/Ischymos/Cyros vel us. i. circulus vel ambitus/hinc gyro/as circumdo regyro/retrogyro. Somphas vel us. i. clauus. Cyclos vel us. i. circulus. Planos vel us. i. deceptor sycophanta/talia sunt multe de quibus apud latinos nō inuenit certam regulam ideo authorum vsus diligenter inuestigetur.

Philosophꝰ.
Philocalos.

¶Quedam sunt communia teste Prisciano vt philosophos vel us. i. amator vel trix sapiētie. Philocalos vel us amator vel trix boni aut pulchri/sic communis generis est tyrannos vel us. i. crudelis princeps teste Seruio in illud. vij. eneī. Vbi tyrannꝰ pro rege in bonam partem capitur Pars mihi pacis erat dextram tetigisse tyranni Sic vt multi volunt communis generis sunt Chironomos vel us/Bubalos vel us Camelos vel camelus. Chironomos est qui lege quadam manuum aues et ceteras escas edulia diuidit. Pro eodem Chironomon montis. Chir manus est et monos lex/tunia ars chironomia dicitur bubalus generis communis vt camelus testatur etiam Caleprinus et est animal simile bouī siue bos siluester/hinc bubalinus a/ū. nā bubale/a/ū. a boue est vt lac bubalū. Camelus est aliud animal satis notū.

Chironomos.
Bubalus.

Camelꝰ.

		cōfusa rex ma		ꝓpter cōcauū illud intra qđ	
		teries capit ꝑ	.i. dulcis	sūt lingua ꝑ	qđ ꝑ ossa
carmē	.i. mare	nocte ꝑ iferno	modula-	dētes quan	dici potest
heroicū.	vt pelagꝰ. vel chaus.		tio.	dogꝝ facies.	.i. os.

Hoc dat epos pelagos chaos & melos osris & ossis

¶Bos, custos, sacerdos, compos, Impos.

¶Bos communis generis est quia tam baccam ꝙ taurum significat vbi seruus facile discernitur per regulam hic simul hec posset. Que sunt alia in os latina communis generis per eandem regulam. Custos qui vel que custodit figurate neutris iungitur pro femina etiam hec custodia dicitur custodia etiam capitur pro ipsis viris ꝙ custodiuntur vt in annotationibus ostendit Beroaldus semper tamen est feminini generis vt unctus licet capitur pro iuuenibus Sacerdos deo dicatus dicatane ad sacrificia facienda. Sacerdotium sacerdotis dignitas/femina etiam sacerdotilla dicitur a Gellio. Compos. i. potens. Impos vt compos voti impos animi.

¶Determinatis in us.

				posterioꝝ ꝑs		
				verēda ꝑ qđ	equꝰ mā-	macies
				aut fluuꝰ	suetus ꝑ	in cor
.i. ruina e-	pecunia vt					
uentus.	substantia	.i. timor	.i. dolor	.i. cumulꝰ	parcus	pore
vt hic casus.	Censusꝰ	Metus	Luctus.	vt acerus.	Mānus.	Necus.

Vs petit hic quarte flexure siue secunde

vas hominem latū aptū pan/gādo frumento. .i.terre. instrumentū qō bēter ꝯ ꝑ pēsa cōtinet a pue ea ꝓs quo fila fuso q̄ soydes ducuntur. efficiunt.

Hec dant ista domus vannus vel humus colus alnus

amplo domus ꝓpter ꝓgentes membrū notū a cui⁹ simi
repērinos ibiēs ⁊ vin tribulis litudine manus ꝑ instru sunt dies
bulum ac de ambula aliquis mētū nauticū q̄ naues quidam
tionis gra edificata. ex tribu. harpagonib⁹ rapte tenēt. menūs.

Porticus atq; tribus manus he pluraliter idus

corpus insecabile tenuissimū. auis nota. genus limi mire tenuitatis. .i.nauicula velox et oblonga.

Hic aut hec Atomus grus Carbasus atq; phaselus,

.i.turris altissima in aliquo portu ꝓ pter nauigātū sa
ampulla lutē ad plācēdū mi herbe ꝓ Iride
sticria. nistertū fabricate. virtus ramus. nomen. vel arquus

Lecythus atq; pharus sic pampinus Intubus arcus

.i.ꝓmariū ⁊ locus amenissimus in qⁿo cōstitutus fuerat a deo homo. ficus aboꝛtiua q̄ nō matu rescit.

Et paradisus item dabit hic aut hec quoq; grossus

est omne esculentum poculentumq; quo .i.spelunca vnde
bescuntur hoīnes. spectare licet.

Et penus atq; specus quarte simul atq; secundi

tamen obliqui specoꝛis ou/ere/excleuerunt

Hoc penus atq; specus prebent dum tertia flectit

quidam a simi litudine fici. ꝓ femnino genere tā secūdē q̄ quartē declinatiōnē recipit.

Hic ficus morbus, hec arbor, fructus hic hecve

venenum et grauis odoꝛ. .i.mare. aliquando. .i.aliquando. multitudo ignobilis

Hoc virus pelagus, nunc hic nunc hoc dato vulgus

papyrus bibula que superponitur scri ptore recenti/papy rus emporetica est quia mercatoꝛes vtū tur ad imponendum piper et cetera. et sic de cunctis sapra dictis latinis agricis in os exeuntibus.
et hec papyrus a papyros.

Vs veniens ex os grecogenus os retinebit

Dd

Domus ꝙ edificiū ad habitādū fertur ex tecto et parietib⁹ in ꝓpie ꝓ quocūq; habitaculo sumitur ꝓ familia ꝓ gente et patria.

Manus quoq; ē multitudo et ꝓtās et elephāti ꝓ bostis ⁊ scripaura manus. manicula ē ꝑtua man⁹. criptoꝛticꝰ poꝛticus subterranea cripte s. occultus vl subterraneus.

Legūtur hec penū ⁊ penus

vt tripus. i. mēsa tripes chitrap⁹ ferramentū cui supponitur caraba⁹ super ignē vl olla habēs pedes chitra est olla sciopus pe de vinbram faciens.

vt hoc corpus bleus balnus thus/rus/cn⁹/pecus tēpus latus munus. ꝛc.

lepusculus pus lepus a ial notum.

crignum animal nobilcū in domo habitans.

podis. i. pes

Hoc terne dabit vs, lepus hic mus quod fit a pus q̄p

terra aquosa vel aqua nigra non fluens

incolumitas aliquādo etiā remedium salus salutis.

.i. senecta senīū senitudo senitas senīū scilicet etas senectus senectutis.

.i. iuuenilitas. iuuentus.

seruiendi conditio et seruitū seruitus.

Salus etiā credebat esse dea quedam. pal⁹/li. masculinū est stipes magn⁹.

Vspatriou, seruans dabit hec monosyllaba ni sit

Quando necesse notat petit hoc opus inuariatum.

est instrumentū sartoris tē quo sarcinatrix et ornatrix vtitur ad discernendos capillos similitudine acus suroris dicūtur palee frumēti

.i. purgamētū frumenti.

.s. flexure.

.s. flexure.

.i. piscis q̄dam.

.s. flexure.

Hoc dat acus terne, quarte hec dabit, hicq̄ secunde

¶ Anus/murus/socrus quarte declinationis feminini generis sūt per regulā hec muliebre petit. Quia solas feminas significant. Nam anus est vetula/hic et hec anilis et hoc anile ad vetulam pertinens/vt anilis fabula diminutiuum est anicula.

Sus. ¶ Sus communis generis est quia porcum porcamq̄ significat vbi sexus facile discernitur. Virgi. dixit Sabellicus sus hinc suinus/hinc iterum per diminutionē suillus/vt caro suilla. Ligus. i. ligur similiter communis gēnis est quia est nomen gētile regula. hic simul hec poscit.

Ligus.

Vetus. ¶ Vetus et intercus omnis generis sunt per regulam. Vnam quod vocem dat mo. quia sub vna voce adiectiua sunt vt hic et hec et hoc vetus. i. antiquus a/um. diminutiuum est vetulus vetustus. i. vetus. Intercus/intestinus. Gelli. libro. xiij. Intercutibus vitijs madentes. Cato. Intercutibus stupris inquinatus. Plau. Num eum veternum aut aqua intercus tenet. Prudentius. Nunc noua progenies solidata intercute flatu. Ego non inueni vlq̄ intercus pro morbo substantiuū quem hidropa greci vocant/ita tamen vult accipi aliquando. Priscianus cui suffragantur Veroald⁹ Sulpitius/Calepinus/sed testimonio nemo citat hec Minutia.

Intercus

¶ De terminatis in ans & s, consonante precedente.

propria virtus et laudatio. vt hec laus.

deceptio et periculum fraus.

crassū lignū in edificio. vt trabs.

.i. vulg⁹ plebs.

oppidum. vbs.

.i. bruma hiems.

Hec dat nomen in abs, sic s, si consona præsit

ſſer vel
quidus a fun-
alind p dendo
terre tumor altiſſi- qđ ſupra quia fđ
mus/monticulus aquas trā- dit a-
paruus mons. ſimus. quam. pro sangue/

Hic dat mons,pons, tons ſeps anguis gripſq; calibſq;

notū eſt ca
pitur p ſi-
militudinē
p oſ quo a-
liquid te- pro inſtru .ſ.pro one
neri vl' ex- mento tot ſumptum.
tecari pōt. dentium. idem. .ſ.bidens.

Denſq; tridēſq; bidēs quod ouem ſignans ſibi vult hec

vncie tres ſ̄ vncie nomē
ſi quarta ps quaſi dem-
ſexta pars aſſis ꝫ voca tertia ps pto quadrā vncie decē
aſſis.i.due tur etiā trīū vncie ſ̄- te ꝫ dicitur quaſi dempto
vncie. cium. tuor nonūciū ſextante
vt ſextans. quadrans. triens. dodrans. dextans.

Hic partes aſſis prebent quot ab vncia dant ans

.i. aqua intercus hydropi-
cus q̄ in eo morbo laborat.
vt hydrops. vt hec ſtirps.

S,p,preiuncto petit hic monoſyllaba ni ſit

inſtrumentum quo .i. pinguedo fumus
tenetur aliquid. cutuſcūq; rei. nauticus.

Hic aut hec forceps et adeps ſerpenſq; rudenſq;

ſiue ſit ſoluū ſolla
ſiue capitis aut
pars āterior. pute⁹. radix. vel origo.

Frons ſcrobs ſtirps trūcus ſed ꝑgenies ſibi vult hec

¶ Princeps generis communis eſt quia viro ꝫ femine datur per regulam hic ſimul hec poſcit eſt qui vel que principatum tenet quaſi primum caput/principiſſa /uncilla/comitiſſa/militiſſa.ꝛc.culinaria ſunt non latina. Que ſunt alia per eandem regulam communia? Celebs abſq; coniuge etiam ſi caſte non viuat/hinc celibatus vita ſine coniuge. Parens pater aut mater/auus aut auia.ꝛc.nam parens participiū a pareo id eſt obediens. Infans homo per etatem nondum ſciens fari/Infantia prima etas/Infantilis ad infantem pertinens/quandoq; de pullis bruto⁹ dicitur. Plinius. Quadrupedes infantes ſuos cognoſcunt. Tranſfertur quoq; ad inanimata. Idem. Nec tunice minor gratia in cibo infantis boleti id eſt parui et necdum adulti/adiectiue ſumitur pro tufacūdo. Cicero in Bruto. Ipſum Scipionem accepimꝰ non infantem fuiſſe. Ouidius. Guttura q̄ imbuerant infantia lacte canino. Prudēs tius. Largire comptum carmen infantiſſimo. Bifrons / quadrifrons habens duos aut quatuor frontes/vt Janus ſecundum poetas. Effrons ſine fronte id eſt verecundia/vnde eſt perfricuit frontem. Cliens defenſionis gratia aliquem colens et pene voluntarius famulus fauore et mercede aliqua vel beneficio ductus/ qui ſic colitur

Princeps.
Celebs.
Parens.
Infans.
Bifrons.
Quadrifrōs.
Effrons.
Cliens.

est clientis patronus/clientela est clientium multitudo. Municeps id est civis petest municeps meus nō cōmuniceps. Manceps qui aliquid a populo emit cōducitve quia sublata manu significat se authorem emptionis esse dicitur licet significatio non adeo repugnet/est etiam conductor operariorum et princeps artificum.

Municeps.
Manceps.

Recens. ¶ Recens omnis generis est quia sub una voce adiectiuum est per regulam Vnam quod vocem dat mobile. &c. Talia sunt valde multa vt recens. i. nouus/capitur pro recenter tam in prosa oratione q̄ in carmine. Plautus. Qui recens ex agro veniat. Virg. Sole recens orto. Suetonius in Tyberio. Romam recens cōbitam. Elegans ornatus splendidus electus. Petulans libidinosus inurius neq̄. Sons malus nocens. Insons innocens. Iners ignauus. Inertia ignauia/sic solers cautus quasi tutus in arte. Demens et amens. i. stultus insanus sic expers/biceps/triceps/anceps prudens/sapiens/ingens/concors/discors/inops/exors/potens. &c. Legens amās sic omnia participia presentis tēporis sed ex dictis quedam non videntur plane esse adiectiua quia inops particeps et plura in plurali neutro carent. Videns pro dei prophetā masculinum est. Animans licet natura ipsa adiectiuum sit tamen tanquā substantiuum per se ponitur in quouis genere/de masculino. Horati. ij. ser. Sed hic stilus aut petet vltro Quemq̄ animātem. de femenino. Cice. primo de legibus. Nam quum ceteras animātes abiecisset ad pastum. de neutro animātia in plurali sepe occurrit testimonium. Ouidius. Pronaq̄ quum spectent animantia cetera terram os homini sublime dedit.

Elegans
Petulans.
Sons.
Insons.
Iners.
Solers.

Videns.
Animans.

¶ De terminatis in x.

.i. scapha Plau. Quo hāc celocē ferā. Var. Nauis celocē reim vacuā monēt celocē. sūt qui durēt olim fuisse masculinū/nomē habet a celeritate vocatur etiam celocis et ocyta. vt hec celox.

coxa nocturna a nix. i. nox coxat. i. coquus. vt hic nicticorax.

halens quoddā hic anthrax. vel montis vt hec pax/ter nox/vt hic verter.

.i. summitas vt verter capitis

X, petit hec, ax ex ni sint monosyllaba dant hic

caminus vbi coquūtur lapides diminutiuum est fornacula.

genus hedere flore cādido et ei similis. i. hū.

instrumētū quo sarcinū quis aliquid scindūt

pili scindūtur aut quid aliud.

Hec prebent fornax similax forfex quoq̄ forpex

pisces.

signū flagelli in corpore.

herba acuta et durissima similis asparago/carectū locus carectibus plenus

res domestica.

Achalex vibex carex coniunge supellex

arcus in edificijs et quod cūq̄ opus cōcameratū ponitur pro iuncto. vnde pecudū multitudo. panari.

herba quedam et colonis genus

cū y greco pone p ducta malcu. gnis teste Hebrissen. .i. folliculus quo fructus arboris cooperit/a capto qđ ē operio.

eū i nostro in bas potorium aut etiam in eas leguminā et cetera reponuntur

Hic dāt grex fornix sandix calyxq̄ calixq̄

est color quidam. anis vnica. mōtis ficti nomē. animal in genulia ex capite gñe. vena immūda in corpore hūmano.

Et spadix phenix vel erix vel orix quoq; varix

vt quincunx vncie quinq; septunx vncie septē deūx vncie vndeci quasi dēpta vncia ab asse. pro ictu teste Aldo. vermis q̄ se cōuoluo lus et involucius dicitur. ver cilicie vt cilix ver thyasie vt thyas.

Vnx vel ab vnica alux voluox gentile per x q̄

.i.flagellū masculini generis tebe Hebraicū vtimur in compositis vt homero mastix. i. repreh̄sor homeri et flagellator et captim̄ p quouis zoilo inepto doctorū cuspillatore. .i.grūmi lenticuli que mastiche quoq; dicitur femininū est cōtra quosdam. .i.mastichis.

Mastix gis prebens dabit hic chis feminei sit

.i.materia illa vnde fūt vestes bōbicine.

Hic pro verme petit bombix pro vellere vult hec.

est beluti corticū cumulcūq; rei arbor. .i.vngulus et gē ma candore hā bēs vngues in manu. gemma qui est lapidosus. est lapis durissimus vnde excauātur ignes.

Hic aut hec cortex onix cum prole silex q̄

animal maculo sū ex lupor̄ gñe acutissime vidēs. est testudo et cochlea terrestris ñ et limacha dicit. est canalis i tecto p quē defluit iber. .i.hernia. lapis caucr nosus ad corpora leuigāda laudatissimus. .i.obiectū et obstaculū vt pessulū sera.

Linx limax imbrex ramex pumex simul obex

bernicius alat greco corpus ū. serpens aquatic. vel pro cuniculoq; rei fine.

Atq; culex natrix sic calx pro parte pedis q̄

¶ De verbalibus in trix.

¶Verbalia in trix feminina sunt vt meretrix/lotrix/victrix/victrix/que duo in obliquis adiectum leguntur in femenino neutroq; nō in masculino q̄ ita dicimus victor populus vel exercitus victor populo victrici. ff. In plurali dicimus he victrices et hec victricia victrices victricia. Clau. Victrici concepta solo. Lu. Tollite iam pudem/victricia tollite signa. Silius libro secundo. Ipsa pyram̄ super ingentem stans sanctā didō mandabat tyrijs victricia bella futuris.

¶Commune est communis generis quia viro et femine datur per regulam hic simul hec posco et cetera. est enim mortuus et vxor. Que sunt alia per hanc regulam in x communia. Dux qui vel que ducat. Virgilius. Dux femina facti. Dux barbarum est. Judex qui vel que iudicat. Neutris figurate nomina iunguntur quia Latinus in primo dicit. Judice bello. Vindex qui vel que vindicat. Composita a facio

Meretrix.
Lotrix.
Victrix.
Victrix

Commune.
Dux.
Judex.
Vindex.
Artifex.
Opifex.
Carnifex.

significatione communia sunt licet quedam eorum femininis vix repetiuntur dici vt Artifex qui vel que aliquam artem exercet. Opifex qui opus facit. Carnifex torto male capitur pro lanio. Tradux traductus. Redux qui saluus redijt et reductus est. Irredux nō reductus aut irremeabilis. Lucanus libro primo. Irreducemq; viam certo limite carpit. Subiunx subiugatus vel sub iugo positus. Iniunx sine iugo nō dum subiugatus. Auspex id est augur et dux militite/atq; celebrandis nuptijs pro positus ex parte viri. Exlex et illex sine lege viuens/talia plura occurrent.

Tradux
Redux.
Irredux.
Subiunx.
Iniunx.
Auspex.
Exlex. Illex.

¶ Felix omnis generis est quia est adiectiuum per regulam Vnam quod vocem. ꝛc. vt hic et hec et hoc felix uues ꝛ cui prosperitas euenit aliquando est qui facit rem felicem siue dans prosperitatem. Virgi. Sis felix nostrumq; leues quecunq; labor .i. prospera ꝛ benigna. Que sunt alia in x adiectiua sunt prope innumera/vt audax Capax/Illix. i. illectiuus/vt illix animi venus/est illices oculi apud Apuleium Senex natura quidam adiectiuum est sed neutrum non legi et femininum raro. Ponimus apud Varronem teste Prisciano li. iij. Tua amica senex. Segrex/congrex. i. segregatus congregatus neutrum tamen plurali dum Juuenl. prudentius. Omnibus una subest natura sed exitus vnus peragit meritorum segrege forma idē. Jam mūdus te chriſte capit quē congrege nexu pax et roma tenent Duplex triplex. ꝛc. Per noctem totam noctem durans. Precox ante alia maturus Loquax/Rapax / Pernicax/ Velox. ꝛc. Trifaux habēs tres fauces Selox. i. hirtus. Crassus quasi solidus. Tirunius/tana soloci ad purpuram data. Lucilius. Pascali pecore ac montano hirto atq; soloco.

Illix.
Senex.

Pernox

¶ Finis.

¶ Expliciunt genera nominū reuisa re-
cognitaq; summa cum diligentia
Impressum per me Petrum
Treueris
in suburbio Londoniensi vul-
gariter (Southwarke)
nuncupato.

P
T
PETRVS
TREVERIS